Twijfel over specialisatiekeuze bij studenten geneeskunde – onderzoek naar de meerwaarde van een driestapsbegeleidingstraject met behulp van een interessevragenlijst

Haio: Demeulenaere Emma , U.G.
Promotor: Herbelet Sandrine , U.G.
Praktijkopleider: Decorte Steven , Gheyle Lies , LOGE David , Tack Hilde , VAN OVOST Edwin

Context: Het kiezen van een specialisatie na de zesjarige geneeskundeopleiding is een cruciaal en stressvol moment voor studenten. Deze beslissing, waarbij zowel persoonlijke als externe factoren een rol spelen, wordt bemoeilijkt door een breed aanbod aan specialisatieopties, de impact en mogelijke consequenties van de keuze en de concurrentie om een specialisatieplaats. Bovendien ontbreekt vaak een gestructureerde begeleiding voor studenten die twijfelen over hun specialisatiekeuze. Zowel nationaal als internationaal wordt er weinig onderzoek verricht naar effectieve interventies ter ondersteuning van dit keuzeproces. Deze masterthesis zet de eerste stap in het ontwikkelen van een gestructureerd begeleidingstraject aan de universiteit van Gent, gericht op het vergroten van zelfkennis en het ondersteunen van geneeskundestudenten in dit keuzeproces.

Onderzoeksvraag: Kan een driestapsbegeleidingstraject met behulp van een interessevragenlijst een meerwaarde bieden voor geneeskundestudenten die twijfelen aan hun specialisatiekeuze?

Methode: In deze studie wordt getracht te exploreren welke meerwaarde een kort begeleidingstraject voor geneeskundestudenten die twijfelen over hun specialisatiekeuze kan bieden. Op basis van literatuuronderzoek werd een driestapsmodel ontwikkeld en toegepast op twintig vierdejaars geneeskundestudenten van de Universiteit Gent. Dit individuele begeleidingstraject bestond uit: (1) het invullen van de LOLA-interessevragenlijst (gebaseerd op het PAKSOC-model), (2) het rangschikken van specialisatiekenmerken, en (3) een persoonlijk gesprek waarin alle resultaten werden besproken en samengebracht in een SWOT-analyse. Na afloop werd feedback van de studenten verzameld, waarna de data werden geanalyseerd met SPSS.

Resultaten: Uit de algemene vragenlijst bleek dat slechts 40% van de deelnemers aangaf te beschikken over voldoende zelfkennis voor het maken van een specialisatiekeuze en 55–60% meldde onvoldoende inzicht te hebben in hun vaardigheden en interesses. Daarnaast gaf 60–70% aan beperkte kennis te hebben over de verschillende specialisaties en de bijbehorende competenties. Het begeleidingstraject leverde een aanzienlijke meerwaarde op. Zo rapporteerden 85–90% van de studenten nieuwe inzichten en meer zelfkennis te hebben, wat resulteerde in een duidelijker beeld van de bij hen passende specialisatie. Bovendien steeg het percentage studenten dat vertrouwen had in het maken van een juiste keuze van 55% voor deelname naar 75% na afloop van het traject. De resultaten suggereren dat dit begeleidingstraject de zelfkennis van geneeskundestudenten en hun vertrouwen in het maken van een specialisatiekeuze vergroot. In de feedback werd aangegeven dat er nood is aan dergelijk begeleidingstraject in de opleiding. Daarnaast vragen de studenten meer gedetailleerde informatie over de diverse specialisaties en de bijbehorende competenties. Hoewel de feedback veelbelovend is, dient rekening gehouden te worden met de beperkingen, zoals de kleine, zelfgeselecteerde steekproef en de afwezigheid van een gerandomiseerde controlegroep. Verdere studies zijn noodzakelijk om het traject te verfijnen, de lange-termijn effecten te beoordelen en de praktische integratie in het curriculum te organiseren.

Conclusie: Deze studie onderstreept het belang van gestructureerde begeleiding voor geneeskundestudenten die geconfronteerd worden met twijfels over hun specialiteitskeuze. Het programma leverde inzichten die als basis kunnen dienen voor verder onderzoek naar de inhoud en implementatie van een begeleidingstraject binnen de opleiding geneeskunde.